مبانی برنامهسازی نیمسال دوم ۹۱-۹۱

مدرس: حميد ضرابيزاده

آزمون میان ترم

سؤال ١. خطايابي

برنامهی زیر یک امتحان ریاضی ساده را پیادهسازی کرده است که ده سوال در مورد حاصل ضرب اعداد مختلف را از کاربر سوال می کند و در انتها تعداد جوابهای درست را به او اعلام می کند. متأسفانه دانشجویی که این برنامه را پیادهسازی کرده است دقت لازم را به خرج نداده و برنامهاش تعدادی خطا دارد! شما باید خطاهای موجود در این برنامه را اصلاح کنید.

```
from random import randint

for i in range(10)
    n1 = randint(1, 10)
    n2 = randint(1, 10)
    product = n1 * n2

ans = input('What is {} times {}? '.format(n1, n2))
    if ans = product:
        print('Correct. Well done!')
        correct = correct + 1
    else:
    print('No. The correct answer is {}.'.format(product))

print('You got {} out of 10 questions right.'.format(correct))
print 'Well done!'
```

١

سؤال ۲. چندجملهای

یک چندجملهای را میتوان به صورت لیستی از ضرایب جملات آن نشان داد، طوری که خانهی iمٔ این لیست، نشاندهنده ی ضریب جمله ی x^i در چندجملهای است. به طور مثال چندجملهای زیر

$$\Delta x^{\mathsf{F}} - \mathsf{T} x^{\mathsf{F}} + \mathsf{T} x^{\mathsf{F}} + \mathsf{I}$$

توسط یک لیست مانند L به صورت زیر نشان داده می شود:

$$L = [1, 0, 3, -3, 5]$$

تابع polynomial به صورت زیر به شما داده شده است. این تابع یک لیست از اعداد را دریافت میکند و چندجملهای متناظر با آن را به عنوان خروجی برمی گرداند.

```
def polynomial(coeffs):
    result = ''
    degree = len(coeffs)

for i in range(degree):
        result += '{0}x^{1}'.format(coeffs[i], i)
        result += '+'

return result
```

اما این تابع اشکالاتی دارد که شما باید به شرح زیر آنها را اصلاح کنید:

- ابتدا جملات با درجهی بالاتر نمایش داده شوند.
- جملات با ضرایب صفر نباید نشان داده شوند.
- در جمله ی x' فقط ضریب آن باید نشان داده شود (یعنی a به جای a'
 - ضرایب ۱ نباید نشان داده شوند.
 - در صورتی که همه ی ضرایب صفر باشند، در خروجی چاپ شود.
 - علامت جمع اضافي چاپ نشود.

سؤال ٣. رشتهها

در این سؤال سه تابع برای کار با رشتهها خواهید نوشت.

الف) تابع join به صورت زیر تعریف شده است:

```
def join(L, separator)
```

این تابع رشته های موجود در لیست L را به وسیلهی separator به هم می چسباند و خروجی را به عنوان یک رشته برمی گرداند. به عنوان مثال:

```
>>> join(['salam', 'test', 'book', '1234', 'exam'], 'A+A')
'salamA+AtestA+AbookA+A1234A+Aexam'
```

تابع join را بدون استفاده از توابع ازپیش تعریف شده در کلاس str پیادهسازی کنید.

ب) تابع split برعکس تابع join عمل می کند. بدین صورت که دو رشته را به عنوان ورودی دریافت می کند و رشته ی اول را به وسیله ی جداکننده ای که در رشته ی دوم تعیین شده است می شکند. در خروجی یک لیست از عناصر جداشده توسط این تابع بازگردانده می شود.

```
>>> split('this+is+a++test++here++', '+')
['this', 'is', 'a', '', 'test', '', 'here', '', '']
```

ج) به کمک توابع split و join که در بالا نوشته اید، تابع delete را به نحوی پیاده سازی کنید که دو رشته را دریافت کند و تکرارهای رشته ی دوم در رشته ی اول را حذف نماید.

```
>>> delete('this is a test!', 's ')
'thiia test!'
```

سؤال ۴. مرتبسازی سریع

یک الگوریتم بسیار کارآ برای مرتبسازی، الگوریتم مرتبسازی سریع یا Quicksort است. این الگوریتم به این صورت عمل می کند که ابتدا یکی از عناصر لیست (مثلاً عنصر اول آن) را به نام «محور» انتخاب می کند و سپس در طی یک عملیات به نام partition، عناصر لیست را به سه دسته ی زیر تقسیم می کند:

- عناصر كوچكتر از محور
 - عناصر برابر محور
 - عناصر بزرگتر از محور

نمونهای از عمل کرد تابع partition در زیر آمده است. این تابع یک لیست و یک عدد را به عنوان محور دریافت کرده و لیست را بر اساس محور به سه دستهی فوقالذکر افراز می کند.

```
>>> partition([4, 5, 3, 9, 7, 1], 4)
([3, 1], [4], [5, 9, 7])
```

حال کافی است عناصر دسته ی اول و عناصر دسته ی سوم را به صورت بازگشتی مرتب کنیم، و از کنار هم قرار دادن این سه دسته، نهایتاً کل لیست مرتب می شود.

شما قرار است الگوریتم مرتبسازی سریع را به نحوی که در بالا توضیح داده شد پیادهسازی کنید. برای این کار ابتدا تابع partition را نوشته و سپس با استفاده از آن تابع quicksort را به صورت بازگشتی پیادهسازی کنید.

سؤال ۵. هشت وزير

میخواهیم هشت مهره ی وزیر را طوری در صفحه ی شطرنج قرار دهیم که هیچ دو وزیری یک دیگر را تهدید نکنند. از آن جایی که در هر سطر نمی تواند بیش تر از یک وزیر قرار داشته باشد، هر پاسخ برای این مسئله را می توان به صورت یک لیست هشت تایی نشان داد که در خانه ی اول آن شماره ی ستون وزیر موجود در سطر اول، در خانه ی دوم آن شماره ی ستون وزیر موجود در سطر دوم، و ... قرار دارد. از آن جایی که دو وزیر نمی توانند در یک ستون نیز باشند، پس این لیست اعضای تکراری نخواهد داشت. این مسئله را می توان به وسیله ی الگوریتم تصادفی زیر حل کرد.

- ۱. یک جای گشت تصادفی از اعداد ۱ تا ۸ به عنوان جواب محتمل مسئله تولید کن.
- ۲. در صورتی که جایگشت تولیدشده یک جواب معتبر است (یعنی هیچ دو وزیری یکدیگر را تهدید نمی کنند)، آن را به عنوان جواب مسئله بازگردان؛ در غیر این صورت مرحله ی اول را تکرار کن.

برای پیاده سازی این الگوریتم می توانید از تابع shuffle در ماژول random استفاده کنید. نمونه ای از این استفاده در زیر آمده است.

```
>>> import random
>>> a = [1, 2, 3, 4]
>>> random.shuffle(a)
>>> print(a)
[2, 4, 3, 1]
```